Dövlətin əhalinin sosial rifahının qorunması sahəsində tədbirləri davamlıdır

Bunun bir məqsədi də dünya bazarındakı proseslərin ölkədaxili qiymətlərə sirayət etməsinin qarşısını almaqdır

Dünya postpandemiya dövrünə qədəm qoyub. Hazırda bütün dövlətlər son iki ildə iqtisadiyyatda yaranan geriliyi aradan qaldırmaq üçün səy göstərir.

Bununla bağlı yeni bir tendensiya da meydana gəlir. Biznes dairələri yenidən işlərini dirçəltmək və itirdiklərini maksimum dərəcədə geri qaytarmaq üçün qiymət artımına üstünlük verir. Belə halda isə dünyada istehsal və xidmət sahələrində də qiymətlərin artması qaçılmaz olur.

Azərbaycan da dünya iqtisadi proseslərinin bir parçası olduğu üçün bundan yayına bilməz. Cari il oktyabrın 16-sında imzalanan iki mühüm sənəd dünyada baş verən həmin proseslərlə bağlıdır. Prezident İlham Əliyevin "Əhalinin sosial rifahının qorunması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" sərəncamı da məhz Tarif (qiymət) Şurası tərəfindən əhaliyə satılan qaz və enerjinin qiymətlərini qarşılamağa xidmət edir. Dövlət bu yolla əhalini kommunal xərclərinin artmasından qoruyacaq. Məqsəd əhalinin qiymət artımından ziyan çəkməsinə yol verməməkdir.

Dövlət başçısı imzaladığı bu sərəncamda məqsəd və məramını aydın şəkildə bildirir. Sənəddə qeyd edilir ki, məqsəd beynəlxalq bazarlardakı proseslərin ölkədaxili qiymətlərə sirayət etməsinin ölkə əhalisinə, xüsusilə həssas əhali qrupuna mənfi fəsadlarını yumşaltmaq və əhalinin sosial müdafiəsini gücləndirməkdir. Dövlət başçısı Nazirlər Kabinetinə tapşırıb ki, əməkhaqlarının, əmək pensiyalarının və sosial müavinətlərin, təqaüdlərin və digər sosial ödənişlərin məbləğinin artırılmasının təmin edilməsi ilə bağlı 2022-ci ilin dövlət büdcəsi layihəsində müvafiq tədbirlərin əks etdirilməsi üçün təkliflərini hazırlayıb təqdim etsin.

Ardı 8-ci səh.

Dövlətin əhalinin sosial rifahının qorunması sahəsində tədbirləri davamlıdır

Əvvəli 1-ci səh.

Prezidentin imzaladığı həmin sərəncam əhalinin həssas kateqoriyasının sosial müdafiəsində mühüm rol oynayacaq. Sərəncamın icrası ümumilikdə ölkə əhalisinin 1 milyon 800 min nəfərini əhatə edəcək. Beləliklə, sərəncamdan irəli gələn müddəaların yerinə yetirilməsi sayəsində əmək müqaviləsi ilə çalışanların böyük qisminin əməkhaqları artırılacaq. Həmçinin minimum əməkhaqqı alanların da məvacibləri yüksəldiləcək. Bu islahat 1 milyonadək işçini əhatə edəcək.

Pensiya və sosial müavinət artımı tədbiri 450 min şəxsə müvafiq sosial ödənişin artırılmasına imkan verəcək. Təqaüd artımı istiqaməti isə tələbələrin rifahına dəstək məqsədi daşıyır. Təqribən 130 minədək tələbənin təqaüdündə artım olacaq. Sərəncamın icrası ilə sosial ödəniş artımı həmçinin aztəminatlı əhali kateqoriyasına aid ailələri də əhatə edəcək. Ümumilikdə 1 milyon 800 min vətəndaşı əhatə edəcək sərəncam onların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə xidmət edir.

Ölkəmizdə əhalinin sosial müdafiəsi hər zaman diqqət mərkəzində olub. Koronavirus pandemiyası dövründə əhalinin həssas təbəqəsinə dövlət tərəfindən sosial dəstək verilib. Ötən ildə əhalinin sosial baxımdan həssas qruplarına maliyyə-sosial dəstək göstərilməsi, həmçinin pandemiyadan zərər çəkən iqtisadi sahələrdə fəaliyyət göstərən sahibkarlara, özəl qurumlara vergi, bank-kredit güzəştlərinin verilməsi bir daha dövlətin vətəndaşın problemlərinə həssas yanaşmasını təsdiqlədi. Bunun sayəsində ölkə əhalisi pandemiya dövründə bir sıra sosial sıxıntılar yaşamadı. Vətəndaşa olan həssas münasibət sayəsində bu problemi əhalimiz az ziyan çəkməklə adlaya bildi.

Prezident İlham Əliyev tərəfindən əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması istiqamətində qəbul edilən qərarlar tarixi əhəmiyyət daşıyır. Xatırladaq ki, təkcə 2019-cu ildə bu sahə ilə bağlı imzalanan fərman və sərəncamlar 4 milyondan çox insanın həyat şəraitinin yaxşılaşmasına xidmət etdi. Həmin qərarlar əhatə dairəsinə görə də çox genişdir. Belə ki, minimum pensiya, minimum əməkhaqqı, müavinət və təqaüdlərin artırılması ölkə əhalisinin yarıya qədərinin sosial rifahının yüksəlməsinə səbəb oldu.

2019-cu ildə vətəndaşların sosial rifahının yaxşılaşması üçün iki sosial paketin qəbulu mühüm hadisə idi. Həmin sənədlərə əsasən, minimum əməkhaqqı 2 dəfəyə yaxın artırılaraq 130 manatdan 250 manata çatdırıldı. Dövlət sektorunda çalışanların əməkhaqqı 20-100 faiz artdı. Minimum əməkhaqqının və dövlət sektorunda əməkhaqqının artımı 1 milyon 350 min nəfəri (o cümlədən dövlət sektoru üzrə 1 milyon, özəl sektor üzrə 350 min nəfəri) əhatə etdi.

Əhalinin pensiya təminatında da mühüm işlər görüldü. Minimum pensiya 72,4 faiz artaraq 116 manatdan 200 manata çatdırıldı, həmçinin əməkhaqqı artımı xüsusi şərtlərlə təyin olunan pensiyalarda (hərbçilərin, dövlət qulluqçularının və başqalarının pensiyalarında) 31 faiz artım təmin edildi. Beləliklə, ümumilikdə hər iki istiqamət üzrə pensiya artımı 750 min nəfərdən çox pensiyaçını əhatə etdi. Nəticədə Azərbaycan minimum pensiyanın alıcılıq qabiliyyəti indeksi üzrə MDB ölkələri arasında birinci yerə, minimum əməkhaqqının alıcılıq qabiliyyəti indeksi üzrə ikinci yerə yüksəldi.

Sosial müavinət və təqaüdlər isə orta hesabla 100 faiz artırılıb. Həmin artım həssas qrupdan olan vətəndaşlardan ibarət 600 min insanı, o cümlədən 300 minə qədər əlilliyi olan şəxsi əhatə edib. Yeni təqaüd növləri - sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlara və 1-ci dərəcə əlilliyi olan şəxslərə qulluq edənlər, müharibə veteranları üçün Prezidentin aylıq təqaüdü təsis olunub. Eyni zamanda məcburi köçkünlərin müavinətləri, tələbələrin təqaüdləri ciddi şəkildə artırılıb, 800 min insanın problemli kreditlə bağlı olan narahatlığına son qoyulub.

Dövlətin vətəndaşa qayğıkeşliyi və hərtərəfli dəstəyi davamlı xarakter daşıyır. Keçən il və bu ilin əvvəlindən dövlət başçısı tərəfindən imzalanan sərəncam və verilən qərarlar bunu bir daha təsdiqləyir.

Azərbaycanda əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, eləcə də bu sahədə aparılan uğurlu islahatlar beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də yüksək qiymətləndirilir. Beynəlxalq Sosial Təminat Assosiasiyasının (BSTA) prezidenti Yoakim Bröyer Azərbaycanda sosial sahədə aparılan islahatları, əldə olunan uğurlu nəticələri yüksək dəyərləndirib. O, həmçinin dövlətimizin bu sahədə gördüyü işlərin, pandemiya dövründə sosial təminatın əhalinin rifahına daha müsbət təsir göstərdiyini vurğulayıb. Eyni zamanda sosial sahədə atılan addımların təqdirəlayiq olduğunu bildirib. Bir daha aydın olur ki, dövlətin vətəndaşın sosial qayğısına qalması əhali tərəfindən olduğu kimi, beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də yüksək qiymətləndirilir.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

Azərbaycan.- 2021.-20 oktyabr.- S.1; 8.